

I disse dager forberedes rivingen av Borgen i Oslo. Jernbaneverket har med fagmyndighetene på slep bestemt at Borgen må vike for Fremtiden, på vegne av fortiden.

Tekst: Ragnar Kristensen Foto: Bendik Bjerknes

Borgen med «Aftenposten» på taket – bygget alle har passert på vei gjennom Oslo. Fyrtårn og landemerke godt plantet foran Oslos arnested Gamlebyen. Det siste jernbaneminne der norsk jernbanehistorie så dagens lys. De siste 20 år tilhold for kunstnere og ikonisk fødested for norske rockeband. Et multikunsthus for realisering av skapende drømmer.

Borgen eies av Jernbaneverket, en institusjon tuftet på fellesskapets historiske løft for å binde land og folk sammen ved hjelp av fellesskapets midler. Jernbaneverket feier nå Borgen ut av norsk kulturhistorie. Et dystert forvarsel om Jernbaneverkets fremferd: I Trondheim varsles fordrivelse av tusener av mennesker og trusselen om rasering av Svartlamoen fornyes. I Oslo rives Borgen uten plausibel grunn. Bydelsutvalg ba om utsettelse. Kunstnerne flyttet ut, men Boligaksjonen tok stafettpinnen. Jernbaneverket pukket på juss. Retten ga giganten medhold og opprørerne bøter. Her om dagen marsjerte politiet på plass og

bisto Borgens fall. En håndfull modige okkupanter og 150 hjemløse Romfolk vek for overmakten.

Hvorfor bry seg? Borgen er ikke klassisk «pen». Industribygg utstråler en annen skjønnhet tuftet på hverdagsslit. Historien er levende og Borgen bærer på arv som vises i tilføelsene – fra jernbane til kunstnerisk utfoldelse. Komplettert de siste 20 årene av rock, billedvev, maling, grafikk, installasjoner - alt en fri kultur kan gi. DumDum Boys, Madrugada, Raga Rockers, Backstreet Girls og mange ukjente musikkentusiaster skapte historie i Borgen studios. Pleiet og smurt av vaktmester, husfar og fyrvokter Øystein Øyhus som gjennom 20 år loset kunstnerfellesskapet i samarbeid og dugnad. The dream is over. Hvem vant og hva vil de?

En middelaldersk siktlinje ingen husker, men presentert i en kulturminnerapport fra NIKU som så viktig at Borgen må vike. Ikke er det kulturminner av nasjonal betydning i grunnen. Ikke trenger middelaldermuseet plassen. Ikke vet noen om

jernbanen i fremtiden vil føres frem akkurat her. Det er ikke godt å skjønne hvorfor Borgen må vike. Bare Jernbaneverket vet. Vi gjetter: Etter år med smålig trakassering av gjenstridige kunstnere og folk som vil bevare motvekten mot «barcodifiseringen» av Oslos sjøfront reiste kjempen Jernbaneverket seg og dyttet den digre pekefingeren sin i fjeset på den frie motkulturen: Pell dere vekk fra min tomt. Her er det jeg som bestemmer.

Vernemyndighetene velsigner skandalen og vasker hendene. Gjeninnføring av en for lengst forsvunnet middelaldersiktlinje fullfører Barcode-dominansen i et kjerneområde for vår nyere historie.

Folkene på Borgen kjempet. Kulturminnevernets frivillige har noe å lære av disse folkene. Aktivistene som vil bevare Borgen som landemerke med Aftenposten på taket. En historie vi alle kjenner, som ligger oss nært. Den historien kan snart være borte.

Tips oss om verneverdige bygninger som er truet. E-post: redaksjon@norskehjem.com